

Efeziërs 3 : 14 – 21

Votum en groet

Zingen: Psalm 18 : 1 en 9

Zingen: Opwekking 462

Gebed

Lezen: Efeziërs 3 : 1 – 13

Zingen: Lied 103c : 1 en 2 (Liedboek 2013)

Tekst: Efeziërs 3 : 14 – 21

Verkondiging

Zingen: Opwekking 585 (er is een dag)

Belijdenis (Apostolicum)

Zingen: Lied 705 : 1 en 2 (Liedboek 2013)

Gebed

Zingen: Opwekking 717

Collecte

Gebed om zegen (Sela)

Zegen

Toespraak voorzitter kerkenraad

Antwoord H. van den Berg

Zingen: Psalm 150

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus,

Waarom zou je dominee willen zijn?

Vandaag dus het afscheid van de gemeente te Berkel en Rodenrijs. Afscheid van actieve ambtsdienst, die ruim 40 jaar geleden begon in **Hoek** (Zeeuwsch-Vlaanderen). Daarna Assen-Zuid, vervolgens **Dalfsen** en Berkel. Waarom zou je een leven willen geven aan de kerk? Wie terugkijkt ziet de kerk slinken. De eerste jaren nog niet zo. Toen was er nog wat groei. Daarna: de meeste van de vier kerken waar ik predikant was zagen het kerkbezoek achteruitgaan. We hebben hier zelfs een kerkscheuring meegemaakt. Dat bij elkaar doet wat met je. Kan je onzeker maken. Doen we, doe ik als predikant, het wel goed? Het project kerk lijkt mislukt. **Waarom** zou ik mensen zeggen: zoek je een waar het goed is voor je, kom dan in de kerk? Kijk naar vers 21. Paulus op zijn knieën, verheerlijkt God. Hem komt de eer toe, in de kerk en in Christus Jezus. Opvallend. God en kerk komen in deze lofprijzing bij elkaar. De kerk in de schaduw van God grootheid. Dat maakt de kerk

bijzonder. Nou ...zal iemand zeggen: God heeft het anders niet gemaakt. Hij verdween uit Jorwerd, zullen we Hem over zoveel tijd nog aantreffen in Nederland? Wat wil Paulus met zijn lovende woorden. Moet dit je over de streep trekken, om een leven lang predikant te zijn?

Verheven God intens betrokken op nederige gemeente

We lezen in de tekst over God drieënig. Paulus buigt zijn knieën voor de Vader (15). Volgend vers bidt hij om de kracht van de Geest. En vers 17: dat Christus woning mag maken in ons.

Vader, Zoon en Geest in één. Drie in één. Een rekensom die we maar niet kloppend krijgen. Maar we hebben vanmiddag geen rekenles. God is Drie in één. Hij is groot, God begrijpen we niet. Ons hersenpannetje is te klein. Paulus zit dan ook op de knieën. **Paulus** maakt zich klein. Klein aan Gods voeten. Hij heeft gevoel voor het machtige, heilige van God.

Dat kon Paulus misschien beleven. Is dat niet uit de tijd. Is God, de Drie-enige niet uit de tijd, weggeschoven over de rand van het bestaan?

Welnee man. **In** de afgelopen 40 jaren mocht ik heel wat kleine kinderen dopen, de naam van de Drieenige op hen leggen; samen met de kerk van alle tijden belijden we elke week hoe groot God is. Zondag aan zondag gaan we naar huis, gezegend door Vader, Zoon en Geest. Hij is er nog steeds. In Nederland. In de wereld. God zal dan misschien uit Jorwerd verdwenen zijn(wie zal het zeggen)...God zelf zorgt ervoor dat zijn naam hoog wordt gehouden...daar heeft Hij zijn mensen, zijn gemeenten voor. Onderschat God niet! Ik werd er blij van. Het heeft me vele malen verwonderd. De eeuwig rijke God, bleef! Bleef zoeken naar intense omgang met kleine mensen. Het is dát in de tekst wat me ontroert. De intieme omgang. Zie je het voor je? De kleine Paulus op de knieën, in de gevangenis...wat kán hij? Bidden. Voor de gemeente in Efese. Het is het beste wat hij kan doen. Een beroep doen op Gods verlangen naar mensen. **Dat** heb ik moeten leren. 40 jaar lang. Bidden voor u, gemeente. Toen ik ziek werd(2013 en 2020). Tot twee keer toe in de ziektewet. Ik moest stappen achteruit doen. Je weet je een klein mensje. Wat kun je? Net of God zei: op de knieën.

Geef toe dat je klein bent. Je kunt wel wat willen, maar veel wordt je uit handen geslagen, al dat willen, moeten en scoren. Naar God toe. Hij is niet moe, wordt niet ziek. Eeuwig sterk, hoog verheven.

En zo groot als Hij is: toch betrokken op zwakke mensen, zijn gemeente. God zoekt op, bemoeit zich met haar. Intens. Als je dat ziet, geeft het energie, groeit de verwondering, kún je verder. Als gemeente, als predikant.

Paulus tekent het intense verlangen van God naar zijn gemeente. Hoe boeiend is dat. Zie je dat? Daar wil je je leven wel voor geven.

God de Vader zoekt de inwendige mens

Paulus noemt God in vers 15 op een speciale manier. God de Vader. Van elke gemeenschap. In de hemelsferen en op aarde. In de hemelsferen zijn de engelen, de sterren en planeten. Door God geschapen. Hij is hun Vader. In de hemel zijn ook mensen. Hoeveel hebben we de afgelopen jaren niet zien gaan. Naar deze Vader. Zoveel geliefden. Soms héél klein, pas geboren,

peuters van een of twee jaar oud. Dat raak je nooit kwijt. God de Vader haalde hen bij zich. Hij zorgt voor hen, en heel zijn kerk daarboven. Maar ook hier. De kerk op aarde. Overal in de wereld. Megakerken, kleine kerken, schuilkerken, christenen in de gevangenis; arm en rijk. Uit alle landen. Efeziërs en Joden. Andere gemeenschappen: Verenigde Naties, Veiligheidsorganisaties, Voedselorganisatie, Europese Unie. Ze bestaan niet zonder zijn wil. Wat zal God de Vader daar druk mee zijn. Hij kan zich toch niet met iedereen bemoeien? Hij zal zijn zorg wel verdelen: een groepje engelen voor de kerk van Hoek, voor Assen-Zuid, een aantal voor Dalfsen, en een commissie engelen met instructies voor Berkel en Rodenrijs. Dan krijgt Hij de handen vrij voor andere dingen. **Dan** ken je God de Vader nog niet. Hij is zo rijk aan kracht, zegt Paulus. In Hem is een fontein van energie en aandacht. Voor iedereen in Efeze, elke gelovige apart. Zo rijk is Hij. Zo overvloedig. De verwondering speelt door elk woord heen. Waar kijkt de Vader dan naar? Naar onze buitenkant? Daar vallen wij vaak het meest op. Het houdt ons bezig. Het gebroken been, je leven geknakt omdat

een ziekte aan je vreet, een hongersnood. Daar bidden we dan ook voor. Vader, help ons. Maak de pijn draaglijk. Help in hongersnood. Dat is het uitwendige. Maar Hij tast door. Naar het inwendige. De inwendige mens die je versterkt met eten en drinken? Het gaat niet over je maag. **Maar** over het hart. Vol zorg, gedachten, verlangen, wat we verkroppen aan verdriet, boosheid, haat. Fijne gevoelens van genieten, liefhebben. Het is een kluwen, door elkaar. Je kunt bang zijn om naar binnen te kijken. Het is lastig om je eenzaamheid daar tegen te komen, je gemis, je geweten dat tegen je spreekt. Je inwendige mens heeft zorg nodig. Maar kom jij aan jezelf toe, aan jouw binnenkant? God neemt er de tijd voor. Paulus benoemt dat. Als een echte dienaar van God. Het werd voor mij in de afgelopen 40 jaar steeds meer een reden om juist die diepere laag te zoeken, te verzorgen. Bij u binnen te komen.

De kracht van de Geest

Dat was spannend. Mensen leggen hun hart niet zomaar bloot. Hoe je als prediker staat te roepen, op deuren van harten te

bonzen, hij opent geen deuren, niet zonder de kracht van de Geest, zegt vers 16. De Geest van Christus is in alle subtiliteit zó sterk, dat Hij binnen komt, waar het mij niet lukte. Subtiel, niet met een stormram. Hij weet hoe gevoelig de dingen liggen. Iedereen heeft een verleden, Hij weet wat mensen hebben meegemaakt. Houdt daar rekening mee. Hij breekt open, met liefde. Vanuit de rijke luister van God. God is zo machtig en vol glorie, de Geest neemt uit die rijke bron vele gereedschappen mee, om binnen te komen. Geduld is er één van. Een goed woord op tijd. Niet dwingend, niet claimend. Hij weet wie Hij voor zich heeft. Paulus heeft er iets van gezegd, in Efeziërs 2 :
1. Zij waren dood door de misstappen en zonden. Dood. Niet in beweging te krijgen. Er moet al een wonder gebeuren om hen tot leven te brengen. Hij brengt het leven erin, Hij zorgt dat er geloof komt in de inwendige mens. Wat moet een predikant dan nog? Goed kijken, luisteren, waar hij de Geest aan het werk ziet. Aandachtig zijn op de woorden van de Geest, en die gebruiken. Laat hij zich bij eigen vindingrijkheid leiden door die Geest. Het zijn momenten vol verbazing, als je het ziet wat er

dan gebeurt. Ontspannend was dat. Ik hoefde het niet zelf te doen. **IK** mocht staan in dienst van de Geest. Die kon wat ik nooit kan. Ik mocht leren klein te zijn als Paulus. Op de knieën bidden om de Geest. Als je op de knieën zit loop je Hem niet in de weg. Je verwondert je, als door de kracht van de Geest iemand zich bekeert, of als je ziet hoe geloof groeit. Wat kan Hij mensen bezielen met een mooi geloof. Wat doet de Geest dat goed. Ik zie, terugkijkend veel sporen daarvan terug in alle vier de gemeenten. Op bezoek was er dan reden tot verwondering: wat kan de Geest toch veel. Dat werd een feest. Het is een wonder als je merkt, dat het plantje van geloof groeit. Groot geloof te merken. Soms staat zo'n plantje er verpieterd bij. Dan merk je, er is nog werk voor de Geest te doen. De deur moet open, en Christus moet naar binnen.

Woonruimte voor de Zoon

We luisteren naar Paulus: zodat door uw geloof Christus kan gaan wonen in uw hart. Vroeger zongen we bij ons op de lagere school: "Maakt Gij Heer, zo hoog zo rein in mijn hart uw

woning? Is dat hart niet veel te klein, voor zo'n grote Koning".

Christus wil in ons wonen. Komt niet op visite, een paar dagen logeren. Hij wil er wónen. Dag en nacht. Een dominee gaat voorbij, neemt afscheid. Christus blijft. Dicht bij. In je hart. We zijn mensen met een leven achter ons, of midden in het leven. Als je bij jezelf naar binnen durft kijken, denk je: dit hoort er niet, dat moet ik kwijt zien te raken. Soms begin je er niet aan. Dan maar dat verleden verstoppen. Daar heeft de Here Jezus juist belangstelling voor. Hij gaat er wonen. Nu gaat er echt geleefd worden. Efeziërs waren dood in zonden. Het eerste wat met Christus binnenkomt. Leven. Nieuw leven. Opstandingsleven, kijk naar het kruis boven de preekstoel. Het lege kruis. Teken van opstanding. Eeuwig leven. Hij brengt troost. Iemand die bij je inwoont blijft geen vreemde voor je. Je geeft je aan Hem over in je verdrietige huilbui. Als je boos bent, zijn vriendelijkheid tempert je. Hij komt als nieuwe bewoner met vrede, om je haat te overwinnen. Hij komt met rust, Hij ziet hoe moe je bent; er zijn dingen om je voor te schamen. Hij vervult je hart met Gods vergeving! Jij moet vooral weten: het is goed met God. Je hoeft

voor God niet bang te zijn. Uit de fontein van Gods rijkdom worden vele goede dingen mee gebracht. Wil je het intiemer hebben? Dit is het mooiste wat je kan overkomen. Vandaar de rode draad in mijn preken: het ging steevast om Christus Jezus. Dat was het waar ik u het beste mee kon helpen. Bij u aan de deur van het hart, er staat Hoog Bezoek! Laat Hem niet buiten staan. Bij u in het hart. Als je tot jezelf komt, dan is Hij daar, binnen in jou. Als u mijn prediking wilt typeren, doe het maar op deze manier; Oproep Hem binnen te laten en bij Hem van binnen rusten.

Het was voor mij een rode draad in het pastoraat. **Op** zoek naar uw inwendige mens. Dat was best spannend. Het is niet altijd gelukt. Zo'n zoektocht is onzeker. Mijn eigen inwendige mens was niet altijd in topvorm. De dominee moet daarin ook verzorgd worden. Als het lukte, we elkaar konden bereiken, begrepen, vertrouwden dan waren dat feestjes. Soms door de tranen heen. Het ontroert als God zo'n ontmoeting organiseert. Hij gaf de klik in het gesprek. De frisse vragen en gesprekken met de catechisanten. De bewoners van de Handpalm. Wat

konden zij veel geven, om blij van te zijn. Ja, de Handpalmbewoners, het is een voorrecht hen in uw midden te hebben.

Paulus heeft het over “samen met al de heiligen”. Daar horen zij bij. Gehandicapte broeders en zusters kon je ervaren als een zegen. Zij hebben veel los gemaakt in de gemeente. Veel vrijwilligerswerk borrelde op in tere geduldige zorg. Er kwam liefde op gang. De liefde van Christus die alle kennis te boven gaat. Die liefde is groot. Ze heeft een hoogte, breedte, diepte en lengte. Een ruimte, die je ervaart op het strand, zo groot als de zee. Ik heb iemand wel eens horen zeggen: in de kerk gaat het over peanuts. Gaat nergens over. De man had er niet veel van begrepen. In de kerk gaat het ergens over. Meer dan in talkshows. Hier kom je, hier leer je delen en spelen in de onmetelijke ruimte van Christus’ liefde. Hij zegt: hier binnen moet ik wonen. In je hart. In de gemeente. Ga we er eens rustig voor zitten? Want wat ik nu allemaal bij me heb! Kom verwondert u hier, mensen.

Die liefde, daar moet je samen naar op zoek. Elkaar helpen om die te ontdekken. Soms zie je het niet zitten. Alles is negatief.

Laat je helpen door een ander, die jou helpt je om te zien, de eindeloze liefde van Christus. Te groot voor woorden. Ik heb er vaak niet de goede woorden voor kunnen vinden. In de grote ruimte van Gods liefde voel ik de neiging tot stamelen, als een beginneling. Pootje baden in de zee. Verder kwam ik niet. Ik hoop en bid, dat u sámen blijft staan in de immense ruimte van Gods liefde. Ik bid voor u, dat u elkaar in die grote ruimte weet te vinden. Dat u samen gaat groeien. Dat kunt u niet zelf. Paulus bidt erom. Bidt ú daar om. Dat u zult volstromen met Gods volkomenheid. God, doe dat alstublieft. Samen op zoek naar het mooie, diepe van Gods liefde. Het kan nog mooier dan u het nu al hebt. Samen met Christus op weg. Tot je bij die dag komt. Dat God alles zal zijn in allen. De dag waar al wat leeft al lang op wacht. Amen.

